

[Niels Eriksen.]

at foretage for mange fejlinvesteringer, og jeg tror, at fortsat udstykning — bortset fra indvundne arealer i Sønderjylland og Nordjylland, som vi måske skal se på — vil betyde fejlinvestering.

Der er i de senere år sket store ændringer i dansk landbrug. Disse ændringer er jo kommet, fordi de simpelt hen er blevet dikteret af den økonomiske udvikling i samfundet, af ændringer i arbejdskraften og af de tekniske muligheder, som er blevet stadig bedre for produktionen. Hvis en tilfredsstillende økonomi fremover skal sikres, er det nødvendigt, at disse tekniske muligheder udnyttes i et stort omfang i produktionen, således at den enkelte landmands arbejdsindsats kan komme til at danne baggrund for en stor, rationel produktion, og det peger nu engang imod brug, der er større, end det store flertal af danske landbrug er i dag.

Ser vi på, hvordan produktionsevnen har været pr. mand i landbruget, så viser statistikken, at i årene 1935-39 kunne gennemsnitsmanden i landbruget dyrke en ejendom på 5 ha, passe et tilsvarende husdyrhold, og høstudbyttet på denne ejendom blev opgjort til omkring 200 afgrødeenheder. I 1961 er vi imidlertid nået op til, at en landmand ved hjælp af teknikken kan passe 11 ha og producere mellem 500 og 600 afgrødeenheder. Folk, der arbejder med disse spørgsmål, siger, at vi i løbet af et par år vil nå et stade, hvor måske dette tal er om ikke fordoblet, så dog stærkt øget. Vi er inde i en teknisk udvikling, som ingen i dag kan overskue, men den peger i hvert fald imod større bedriftsenheder, og det er derfor ikke underligt, at man i landbokommissionen — og for resten overalt landmændene indbyrdes — diskuterer landbrugets fremtidige struktur. Jeg hørte forleden aften i radioen, at man påtænkte sammenlægning af brugene inden for den store husmandskoloni ved Lerchenborg, som blev etableret for ganske få år siden med meget store investeringer. Man var her ved at finde frem til en sammenlægning, hvorved antallet af brug i hvert fald blev nedsat til kun at udgøre halvdelen af, hvad det er i dag, og dermed bliver de fremtidige brug altså dobbelt så store. Sådan vil ud-

viklingen formentlig gå mange andre steder.

Jeg er derfor skuffet over at se, at den udlånslov, som den højtærede landbrugsminister har fremsat forslag om, følger de gamle linjer. Landbrugsministeren siger selv, at han ved ikke, hvor mange eller hvor få brug der vil blive oprettet, og vi ved, at der også er mulighed for at bruge rådighedsbeløbet til suppleringslån til sammenlægning af mindre landbrug. Men jeg vil gerne sige det klart her, at mit parti finder det uforsvarligt i den nuværende situation at fortsætte med udstykningen. Som forholdene tegner sig i dag, vil vi ikke medvirke til en fortsat udstykning, men vi vil gerne medvirke til at give økonomisk støtte til frie sammenlægninger, som kan betinge, at vi får de rigtige brugsstørrelser og dermed giver landmændene den bedste mulighed for at få en god økonomi. Spørgsmålet er så, om ikke jordfonden råder over tilstrækkelige midler til dette formål; jeg ved det ikke, men jeg vil gerne, at vi i det kommende udvalg får undersøgt dette nærmere, og hvis ikke vi skønner, at der er midler nok i jordfonden, vil vi stille os villigt med hensyn til at fremskaffe beløb over denne lovgivning til dette formål.

Jeg indledte med at sige, at jordpolitikken i øjeblikket er i centrum. I går redegjorde regeringen i markedsudvalget for sine synspunkter, og om hovedformålet: at bevare dansk jord på danske hænder, kan vi vel alle være enige.

Nu skal vi imidlertid passe på, at vi ikke medvirker til en udvikling, hvor der ikke er kvalificerede danske landmænd til at overtage det antal landbrug, vi har; den situation kan man med den udvikling, jeg har skitseret, frygte, og det er ud fra de synspunkter, jeg har villet trække denne principielle linje op. Vi vil gerne i udvalget se nærmere på enkeltheder i lovforslaget, bl. a. på spørgsmålet om gartnerier; vi er absolut interesserede i, at husmandsbrug får støtte til en omlægning til gartnerier.

Niels Ravn: Det er med stigende forundring, vi i den konservative folketingsgruppe har fulgt, hvorledes regeringen og folketingets store flertal ganske ubekymret år efter år gennemfører disse udlånslove. Nu